

dette Spørgsmaal, og da adskillige Medlemmer anseede derover, svarede Bestyrelsen, at Erklæringen ikke var indsendt fra dem som Bestyrere af Foreningen, men som et Udtryk af deres personlige Mening. Man skulde nu troe, at Bestyrelsen af en saa talrig Forening maatte have søgt sig opfordret til at høre Medlemmernes Mening og see at overbevise dem om det, som den ansaae for det Rette; men man seer, at den ikke har troet, at det vilde lykkes den. Det er dernæst blevet sagt, at det ikke nytter Noget at optage de af mig antydede Prøver, da det har vist sig, at de Interesserede ikke ville erkende, at det vilde være til deres Gavn; men dette er ogsaa urigtigt. Mange af de Interesserede, navnlig af dem, som have underskrevet det af mig først omtalte Andragende, ville vistnok ikke ansee de af mig foreslaaede Prøver for tilstrækkelige; men jeg er overbevist om, at dersom man spurgte dem, om de hellere ville have disse Prøver end Loven uden dem, saa vil vistnok den største Deel svare: vi ville langt hellere have saadanne Prøver, naaget de ere mildere, end vi ønske dem. — Paa den anden Side have vi, hvad der oftere er blevet fremhævet, en Udtalelse fra Kjøbstadsforeningen, og den gaaer netop ud paa, at den holder paa saadanne Prøver, som jeg har tilladt mig at antyde; der have vi altsaa en Erklæring fra en stor Deel af Landets Næringsdrivende, hvori de sige: naat vi endnu maae beholde disse Prøver, hvie vi os for Tidens Fordring. Det er altsaa klart, at det ikke er Tilfældet, naar man har sagt, at Haandværksstanden ikke vilde finde sig tilstrækkelig trostet eller betrygget derved, at saadanne, som de af mig antydede, Prøver bibeholdtes.

Der er en æret Rigsdagsmand (Rimestad), der har givet os mange statistiske Meddelelser

fra fremmede Lande. Vi, som ere ældre i Thinget end han, vi ere blevne temmelig lede og kjede af den Slags statistiske Meddelelser; de have kun Interesse for Meddelelsen, der giver dem; i ethvert Tilfælde er det ganske vist, at de Intet bevise. For det Første er Valget af de Kilder, man vil benytte, aldeles vilkaarligt; for det Andet kunne de øvrige Medlemmer ikke slaae efter og see, hvorledes det forholder sig med disse Citater; hertil kommer, at de ere hentede fra Lande, hvis Forholde ere aldeles forskjellige fra vore, de bevise saaledes ikke Noget. Der var dog Noget, som det forundrede mig, at den ærede Rigsdagsmand vilde anføre, da det blev et Beviis imod ham, men for mig. Han omtalte nemlig, at Haandværkernes Antal i et Par tydske Lande var voxet forholdsvis stærkere, efter at en større Næringstvang var indført, end det var voxet tidligere; men det stemmer jo aldeles overeens med hvad jeg har sagt; de mindre Næringsdrivende ville synke ned til simple Arbeidere, naar vi faae denne udstrakte Frihed uden Duellighedsprøver. Her have vi altsaa Exempler paa, at medens der under en større Frihed var et vist Antal Haandværkere, saa vorede Antallet af Næringsdrivende forholdsvis mere, da der blev indført større Tvang, saa at den Pengekraft, der stod udenfor Haandværket, ikke kunde kaste sig paa dette og ødelægge det. Dette troer jeg klarlig godtgjør, at min Paastand er rigtig. Det Samme troer jeg vil fremkomme aldeles klart, naar vi lægge Mærke til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har sagt. Den ærede Rigsdagsmand har aldeles klart indrømmet Rigtigheden af min Paa- stand, at Capitalen blev skadelig for Haandværkeren, naar den anvendes imod ham, medens den var gavnlig eller uundværlig for ham, naar den traadte i hans Tjeneste.